

The background of the cover is a photograph of a river with buildings on the left bank and a cloudy sky. A large white wavy shape is overlaid on the right side of the image.

Gemeente Ouder-Amstel Programmabegroting 2023-2026

15-11-2022

dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld. Het solvabiliteitsratio 2023 geeft aan dat de Gemeente Ouder-Amstel voldoende solvabel is.

Grondexploitatie

Ouder-Amstel heeft in 2023 geen grondexploitaties.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB.

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat de structurele baten en structurele lasten worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie niet bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatieruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

Structurele Exploitatieruimte	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Structurele Exploitatieruimte	-0,5%	2,0%	0,6%	4,7%	6,2%	1,7%

In het financieel toezicht wordt de begroting van een gemeente langs de lat gelegd die geldt voor artikel 12-gemeenten. Voor het bedrag voor onvoorzien bij artikel 12-gemeenten wordt uitgegaan van de vuistregel, die ook de Commissie BBV acceptabel vindt. Die vuistregel is 0,6% van de som van de uitkering Gemeentefonds (Algemene Uitkering (AU) plus integratie- en decentralisatie-uitkeringen) en de OZB-capaciteit.

Een gemeente zou in de begroting dit bedrag aan ruimte moeten ramen om structurele tegenvallers op te kunnen vangen. Wij zetten de structurele ratio af tegen de genoemde 0,6%.

De normering is dan:

Waardering structurele exploitatieruimte	Beschrijving
Voldoende	Structureel ratio > 0,6%
Matig	Structureel ratio tussen > 0% - 0,6%
Onvoldoende	Structureel ratio < 0%

De structurele (meerjarige)exploitatieruimte in 2023 is als voldoende aan te merken.

Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens versus het landelijk gemiddelde

De OZB is voor gemeenten de belangrijkste post aan belastinginkomsten.

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Op voorstel van de stuurgroep, die naar aanleiding van het advies door de

Commissie vernieuwing BBV is ingesteld, is ervoor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. In de eerste plaats is voor een landelijk gemiddelde gekozen omdat over het algemeen geen maximum is gesteld aan belastingtarieven. Daarnaast geeft een gemiddelde meer inzicht in de betekenis van de belastingcapaciteit voor de financiële positie dan wanneer het gerelateerd wordt aan een maximaal te heffen tarief en worden deze gemiddelden ook onderling door gemeenten gebruikt om lasten te vergelijken. Ook is er vanuit de praktijk behoefte bij gemeenten en andere belanghebbende om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Bij de beoordeling van de kengetallen die moet worden opgenomen, kan worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het maximaal te heffen tarief. De mate waarbij een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld en de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

Belastingcapaciteit	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	892	928	941
Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar	811	811	904
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens ten opzichte landelijk gemiddelde	110%	114%	104%
OZB Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens ten opzichte van artikel 12 norm	3.563	3.500	3.485

Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Het laatst bekende landelijk gemiddelde gemeentelijke woonlasten voor eigenaren van een meerpersoonshuishouden bedraagt voor 2022 € 904 (bron Coelo). In begroting en jaarverslag 2023 (jaar t) kan dit gemiddelde worden gebruikt voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit in de verschillende jaren (Bron: meicirculaire 2022 gemeentefonds).

Landelijke Normering

Er is geen landelijke normering bekend. Wij stellen voor om als referentie norm 100% te hanteren. Voor Ouder-Amstel is deze 104% en daarmee beoordeeld als matig:

Waardering normering belastingcapaciteit	Beschrijving
Voldoende	% belastingcapaciteit < 100%
Matig	% belastingcapaciteit tussen 100% - 110%
Onvoldoende	% belastingcapaciteit > 110%

OZB-belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens ten opzichte van artikel 12 norm

Om te bepalen hoe hoog de onbenutte belastingcapaciteit voor woningen is, wordt de geraamde opbrengst van de onroerendezaakbelastingen woningen vergeleken met de opbrengst die minimaal gegenereerd zou moeten worden om voor de artikel 12-status in aanmerking te komen.